

 HELSE BERGEN Haukeland universitetssjukehus	Sikkerhetsvakt på utagerende pasienter: Oppdragets grunnlag og innhold	
Kategori: Pasientbehandling/Pasientadministrasjon/Administrative rutiner	Gyldig fra/til: 29.01.2026/29.01.2027	
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 3.13	
Godkjenner: Hansen, Eivind	Retningslinje	
Dok. ansvarlig: Jørn Arne Svendsen	Dok.id: D20304	

1 Virkeområde

Denne rutinen gjelder for vektere som utfører sikkerhetsvaktoppdrag på utagerende pasienter. Den gjelder både de vektere som er ansatt i Helse Bergen og de som er innleid fra eksterne vaktsselskap. Rutinen gjelder ved somatiske enheter ved Haukeland universitetssykehus, inkludert Avdeling for rusmedisin og Rehabiliteringsklinikken.

2 Definisjon

Pasient har truende atferd eller er til trussel for andre, hvor det er fare for personskade eller skade på inventar og utstyr.

3 Lovgrunnlag

Helselovgivningen kommer til anvendelse på sikkerhetsvaktoppdrag. Vaktvirksomhetsloven skal anses som underordnet helselovgivningen.

Sikkerhetsvakt kan gripe inn i situasjoner der helsepersonell har plikt til å gi helsehjelp selv om pasienten motsetter seg det, jf. helsepersonelloven § 7, og når reglene om nødrett og nødverge kommer til anvendelse, jf. straffeloven §§ 17 og 18.

Vekter i sikkerhetsvaktoppdrag anses som helsepersonell medhjelper og er underlagt deres kontroll og tilsyn, jf. helsepersonelloven § 5.

4 Formål med sikkerhetsvaktordningen

Sikkerhetsvakt kan brukes når en pasient utagerer, eller når det er aktuell fare for utagering. Sikkerhetsvakten skal bistå det medisinske personalet slik at behandling av pasienten blir mulig. Den som er medisinsk ansvarlig beholder ansvaret for pasienten også når sikkerhetsvakten er til stede.

5 Helsepersonellens ansvar

Sikkerhetsvakten skal få instruksjon fra den medisinske ansvarlige om hva som er målet med oppdraget og hvordan det bør løses. Sikkerhetsvakten skal få den informasjon om pasienten som er nødvendig for å løse oppdraget, uten hinder av taushetsplikten. Nødvendige opplysninger kan blant annet være fornavn, alder, sinnstilstand og atferd.

Sikkerhetsvakten rapporterer til medisinsk ansvarlig.

Sikkerhetsvakten skal ikke forlate pasienten før oppdraget blir avsluttet av den medisinske ansvarlige eller vedkommende får avløsning. Dersom det oppstår en tvingende nødsituasjon kan sikkerhetsvakt som har beredskapsansvar i Helse Bergen, forlate pasienten etter å ha varslet ansvarlig helsepersonell.

6 Sikkerhetsvaktens oppgaver

Sikkerhetsvakten har som sitt primære mål å forebygge voldssituasjoner, og å dempe og avslutte utagering. Sikkerhetsvakten skal alltid tilpasse sine handlinger overfor pasienten etter situasjonen, og aldri bruke uforholdsmessig makt.

Sikkerhetsvakter skal så langt som mulig:

- hindre pasienten i å skade seg selv;
- verne ansatte og andre som er til stede;
- hindre pasienten i å gjøre materiell skade.

Sikkerhetsvakter skal:

- opptre rolig og ikke være unødig konfronterende;
- med ord og handling bidra til å dempe situasjonen.

Sikkerhetsvakter kan:

- begrense pasientens bevegelsesfrihet til et rom eller et avgrenset område;
- holde fast pasienten dersom det er absolutt nødvendig.

7. Bestilling av sikkerhetsvakt:

Medisinsk ansvarlig lege (navn skal dokumenteres) kan rekvirere sikkerhetsvakt. Bestilling skjer via telefon nr 55972004 samt e-post sendes til jsve@helse-bergen.no

8. Intern fakturering av sikkerhetsvakt:

Ved kjøp av tjenester fra eksternt vaktelskap, blir Hospitaldrift Sikkerhet fakturert for oppdraget, og Hospitaldrift Sikkerhet intern belaster avdeling/koststed som har benyttet tjenesten.

Detaljerte priser og øvrige avtaleforhold er tilgjengelig i Contiki.

<http://contiki/Contiki/Contract/10430>